

LANDSCHAP BEDAFSE HOEVE

NATUURGRAZERS landschapsbeheer

VAB IMPULS

RELAND locatieontwikkeling

VANDOOREN LANDSCHAP

VERBINDT MENS, NATUUR EN LANDBOUW

11 APRIL 2025

COLOFON

Titel document:
Landschapsplan Bedafse hoeve

Datum:
11 april 2025

Status:
Ruimtelijk voorstel

Rapport:
Dubbelzijdig liggend A4

Planlocatie:

Kruising Lendersgat 15
Vorstenbosch

Auteur/Adviseurs

VABIMPULS
T: 073-3030286
M: Vabimpuls@brabantadvies.com

Reland
Monseigneur Bekkerstraat 56
5846 AJ Ledeacker
T: 085-0431949
M: Info@Reland.nl

Van Dooren Landschap
Derpt 15
4576 VW Vorstenbosch
T: 06-26949922
M: Info@VanDoorenLandschap.nl

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding 4
- 1.1 Aanleiding 4
- 1.2 Leeswijzer 5

2 De Maashorst 6

3 Visie Bedafse Hoeve 7

4 Landschap 10
- 4.1 Historie analyse 10
- 4.2 Planlocatie Lendersgat 15 12

5 Beleid 14
- 5.1 Omgevingsvisie 14
- 5.2 Landschappelijke kwaliteitsverbetering 15

6 Structuurplan 16

7 Inrichtingsvoorstel 19
- 7.1 Toelichting landschapsplan 19
- 7.2 Tegenprestatie 32
- 7.3 Beplantingsplan 33

Bijlage I
Bijlage II
Bijlage III

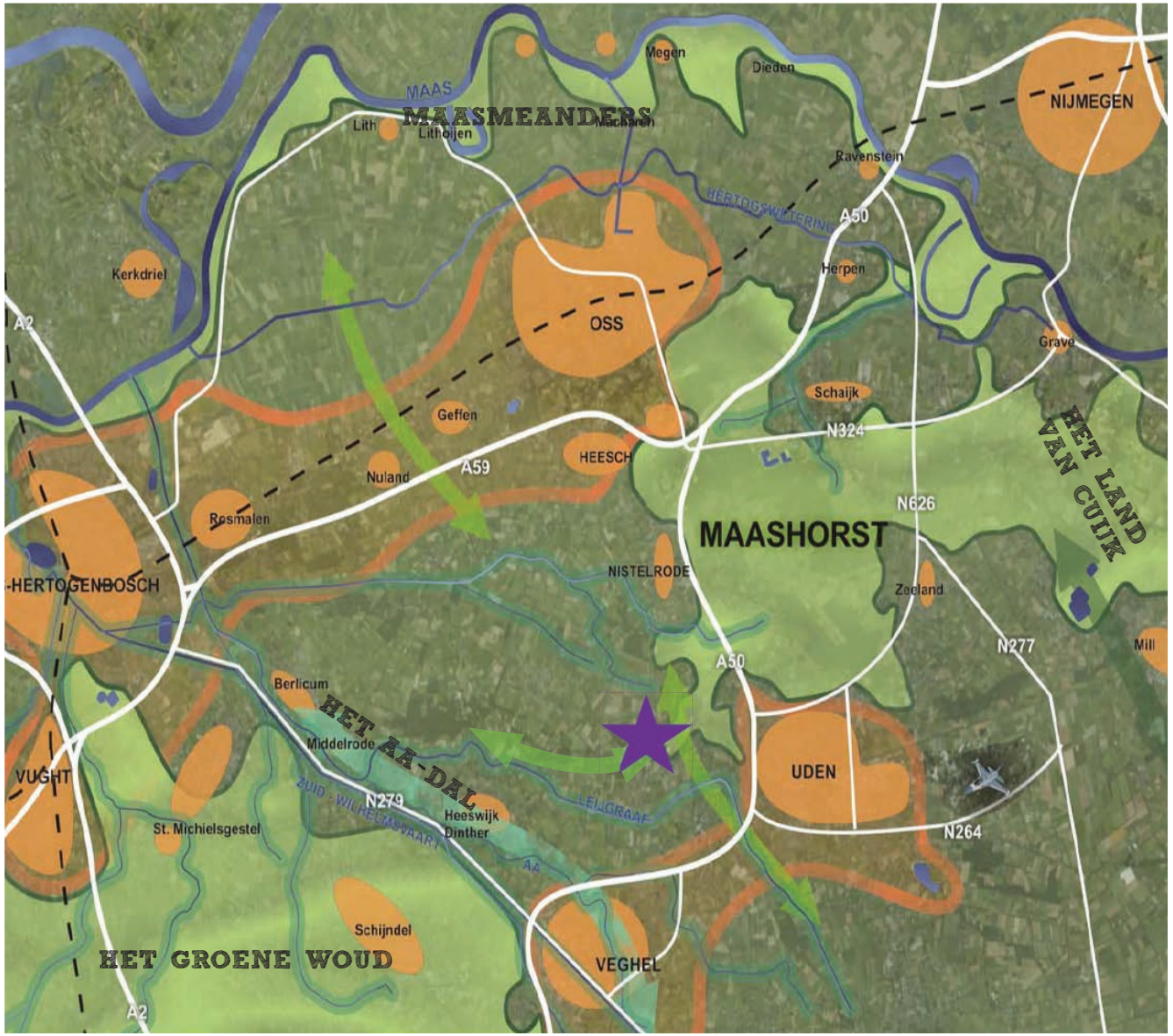

1.1 Aanleiding

De Maashorst is het grootste aaneengesloten natuurgebied van Noord-Brabant, omgeven door de gemeenten Bernheze, Maashorst en Oss.
Het is een prachtig natuur- en cultuurlandschap met bossen, heidevelden, stuifduinen, vennen, weiden en beekjes. Door een netwerk van landschapselementen is de Maashorst verbonden met omringende natuurgebieden, zoals Het Groene Woud en de Maasmeanders. Het behoud van het natuur- en cultuurlandschap is essentieel voor de uitstraling van De Maashorst. Het onderhoud van het landschap en de natuur is daarbij belangrijk, maar zeker ook de leefbaarheid, educatie en voorlichting van dit gebied.

De initiatiefnemers zijn buitenondernemers. Deze mensen zijn verbonden met het landschap, de natuur, het buiten werken en -leven. Door het inzetten van Kempische heideschapen onderhouden ze een groot deel van het ecologische groen in de regio voor diverse gemeentes, waterschappen en projectontwikkelaars. Van droge heide tot natte beekdalen, de verscheidenheid is groot. Daarnaast hebben ze een fokkerij en handel in sportpaarden in de dressuur- en springrichting. De juiste verzorging en training zijn essentieel voor de ontwikkeling van deze dieren.

Bezig zijn met, nadenken over en vervolgens handelen naar een betere, effectievere en mooiere natuur is voor deze ondernemers dagelijkse kost. Ze hebben de stellige overtuiging dat de landbouw met haar monoculturen van de laatste decennia aan een uitputtingsslag is begonnen. Uitputting van de bodem waar plant en dier nu de dupe van is geworden. Het kan anders. Sterker nog, het moet anders!
Zij hebben een agrarisch perceel kunnen kopen aan Lendersgat 15 te Vorstenbosch in de gemeente

Aanduiding plangebied Lendersgat 15 te Vorstenbosch met paarse ster in zijn naaste omgeving (bron Overzichtskaart Manifest Maashorst 2010)

Zicht op Locatie Lendersgat 15 vanaf de Leeghandseweg

Ligging planlocatie in paars ten opzichte van Vorstenbosch
(bron: Topotijdreis.nl)

Bernheze. Dit perceel ligt aan de voet van stuifduingebied Bedafse Bergen, wat onderdeel vormt van De Maashorst. Hierdoor is het bedrijf direct verbonden met dit natuurgebied en kunnen de schapen en runderen via de dreven en driften het landschap in geleid worden.

De plek biedt ruimte voor de ontwikkeling van een schaapskooi in een authentieke setting. In combinatie met de omliggende gronden, die gebruikt gaan worden door zogenaamde natuur inclusieve landbouw, wordt de authenticiteit versterkt. Daarnaast wordt een verbinding gelegd tussen mens, natuur en landbouw, door educatie en beleving. Mensen kunnen hier samenkomen om te recreëren en te beleven.

Initiatiefnemers hebben een principeverzoek ingediend voor de ontwikkeling van het bedrijf op de locatie Lendersgat 15. De gemeente Bernheze staat positief tegenover de ontwikkeling, die goed aansluit op hun ambities. Voor de nieuwe bedrijfsvoering in combinatie met een bedrijfswoning zal een nieuw omgevingsplan met bijbehorende onderzoeken noodzakelijk zijn. Deze rapportage biedt een uitwerking van de ruimtelijke opzet, landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering landschap.

Daarnaast hebben de initiatiefnemers reeds een traject doorlopen om door middel van een bijdrage uit het Groen Ontwikkelfonds Brabant de ruim 10 hectare achter het bedrijfsgedeelte om te vormen naar het Ondernemend Natuur Netwerk Brabant. Hierbij worden de gronden omgevormd tot kruidenrijke akker en kruidenrijk grasland, waarvan een deel als wijstherstel. Daarnaast wordt er een bijdrage geleverd aan de aanleg van nieuwe zandpaden met laanbomen en een natuurvriendelijke oever aan een watergang parallel aan de Leeghandseweg.

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat over de Maashorst waarin dit bedrijf zich ontwikkelt, hoe deze op elkaar aansluiten en reageren. Het verweven van de bedrijfsontwikkeling met De Maashorst is vertaald naar de visie ‘Bedafse Hoeve’ in hoofdstuk 3. Hierin wordt de verbinding tussen mens, natuur en landbouw gestalte gegeven. Om de Bedafse Hoeve ruimtelijk goed in te passen is een analyse van het landschap nodig, zowel de ontwikkeling in de tijd als de huidige kwaliteiten en kansen. Hoofdstuk 4 biedt hierover achtergrondinformatie. Aan de hand van de landschapsanalyse en de visie Bedafse Hoeve is een structuurplan opgesteld in hoofdstuk 5. Dit vormt de basis voor het inrichtingsvoorstel, die nader wordt toegelicht in woord en beeld in hoofdstuk in 6.

2 De Maashorst

Door breuken in de Peelrand ontstonden in De Maashorst ooit ‘horsten’ en ’slenken’, met precies op de overgang een unieke vorm van kwel. In de loop van millennia heeft De Maashorst een variatie aan woeste gronden, uitgestrekte heidevelden en bos gehad. Door agrarische activiteiten werden met name in de randen van De Maashorst akkers en weiden aangelegd. Ook werden ontstane heidevelden omgezet in bos voor de productie van hout.

De laatste decennia waren de omringende dorpen en steden rondom de Maashorst vervreemd en hadden geen directe relatie meer met kern. Door de subsidieregeling van de provincie Brabant, Landschappen van Allure, zijn de 4 grondgebonden gemeenten Oss en Bernheze en voormalige gemeenten Uden en Landerd gestimuleerd om het landschap en natuur in en rondom De Maashorst te versterken. Dit heeft onder andere geleid tot het realiseren/herstellen van veel nieuwe natuur in en rondom de kern. Het landschap en bewoning rondom de natuurkern wordt het dynamisch landschap genoemd, waarbij particulieren en bedrijven investeren om het karakteristieke landschap te behouden en aantrekkelijk te maken om in te wonen, werken en recreëren.

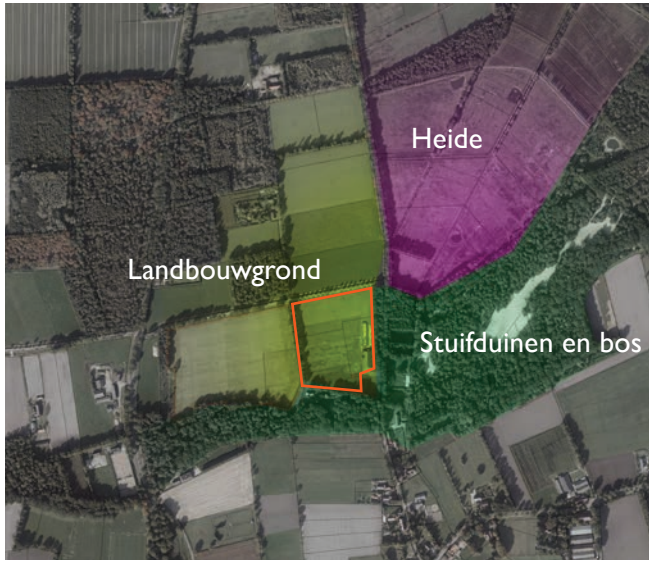
De Bedafse Bergen is het zuidelijkste deel van natuurgebied De Maashorst. Door het ontginnen van de bossen voor akkers en plaggen van heide vanaf de middeleeuwen ontstonden er stuifzanden. Door het aanleggen van eikenwallen kon het oprukkende zand worden tegengehouden. Een langgerekte duin met stuifzand omringd door heidevelden en eikenbossen is tot op de dag van vandaag nog zichtbaar.

Aan het eind van de Bedafse Bergen aan het Lendersgat ligt een interessant stuk landschap. Het is een draaipunt van drie verschillende gebieden (zie figuur pagina 6), namelijk de stuifduinen met bossen, het heidegebied en de landbouwgronden. Dit biedt op zeer korte afstand een diversiteit aan landschap-selementen, dieren, planten en gebruik. Dit maakt het gebied spannend en interessant. Alhoewel hier geen voorzieningen zijn gemaakt zien we nabij het kruispunt Leeghandseweg- Lendersgat spontaan een entree ontstaan voor De Maashorst. Mensen ontmoeten elkaar hier en trekken erop uit om het gebied te verkennen.

Toen de locatie aan het Lendersgat 15 in Vorstenbosch te koop kwam, zagen de initiatief-nemers kans om hun bedrijfsvisie hier gestalte te geven. Deze plek biedt vele kansen voor de bedrijfsvoering die zij voor ogen hebben. Gemeente Bernheze ondersteunt dit plan gezien de aansluiting bij de structuurvisie en hun medewerking door het principeakkoord om hun plan voor de Schaapskooi hier te verwezenlijken.

Kaft De Maashorst Landschappen van Allure (bron Maashorstfair.nl)

Draaipunt 3 verschillende gebieden, plangebied oranje omkaderd

3 Visie Bedafse Hoeve

Demonstraties met kudde schapen

Brandrode runderen (bron: Lettele.nl)

De bedrijfsvisie in combinatie met de locatie aan het Lendersgat 15 vormt een unieke combinatie die elkaar versterkt. Aan de hand van een beschrijving maken we inzichtelijk wat deze plek kan bieden voor zowel de bedrijfsvoering, het landschap, de natuur als de beleving van de mens.

De circa 840 Kempische heideschapen kunnen vanuit deze plek via de Bedafse Bergen het gebied in worden geleid voor ecologische begrazing. Denk hierbij aan onder andere ecologische verbindingszones, stadsparken, heides en zonneparken. Door de diverse paden en landschapselementen, die de verschillende natuurgebieden met elkaar verbinden, is men hierdoor in staat een groot gebied te beheren door begrazing. Er wordt niet gewerkt met zware machines om de gebieden te onderhouden. Het zijn de schapen die op natuurlijke wijze het onderhoud plegen in de verscheidene landschappen. Op de ene plek wil de opdrachtgever wat meer of juist wat minder ruigte, op een andere locatie moeten we werken aan het behoud of terugkeer van een bepaalde planten- of diersoort, of worden de schapen ingezet omdat het machinaal eenvoudigweg niet te doen is om onderhoud te plegen. Het is een 24/7 aangelegenheid. Het bedrijf is dus een flexibele en natuurlijke loonwerker, die zeker in deze tijd van natuurinclusiviteit een super uitkomst biedt op onderhoudsvraagstukken.

Voor de huisvesting van de ooien in het lammerseizoen en van de schapen tijdens een pandemie (zoals Blauwtong) is een Schaapskooi noodzakelijk. Onder toezicht van de initiatiefnemers kunnen de lammeren ter wereld komen en op de omliggende weilanden wennen aan het Nederlandse klimaat en omgeving. Daarnaast biedt de plek met omliggende gronden ook ruimte voor het opfokken van dieren zoals de andere natuurgrazers (bijvoorbeeld brandrode runderen) en de paarden.

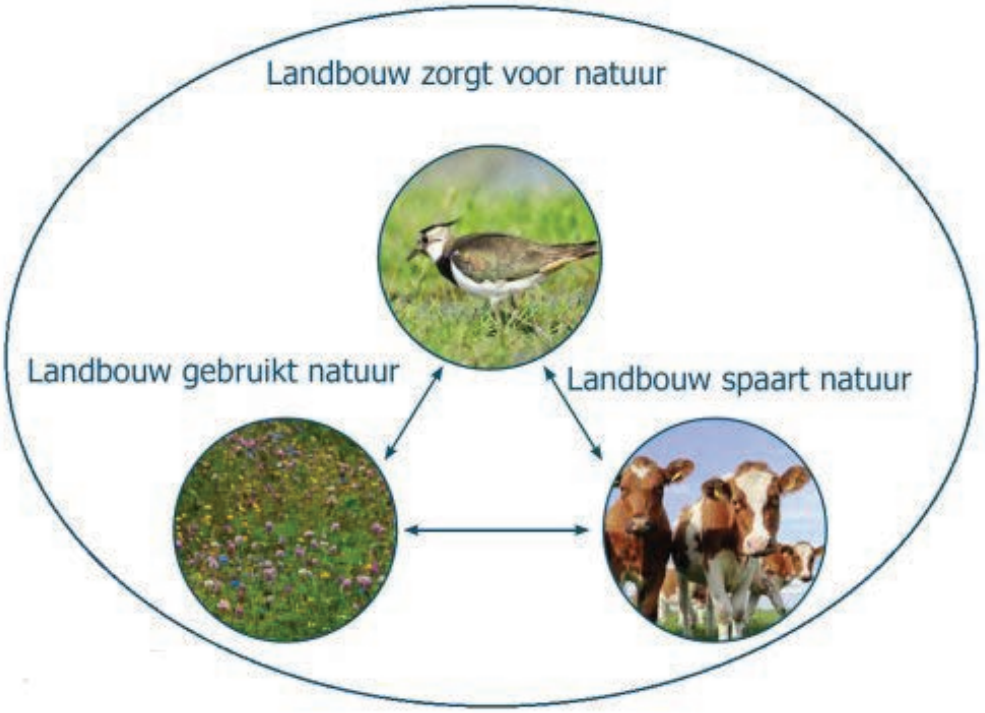
De paardenfokkerij heeft als doel (top)sportpaarden voort te brengen. Het bedrijf richt zich met – door vele jaren heen – zorgvuldig opgebouwde merrielijnen met veel ambitie op het fokken en opfokken van dressuurpaarden met topsportpotentie.

De landbouwgronden rondom het perceel zijn omgeven door natuurgebieden van bos en heide. Initiatiefnemers zijn hier bezig om het cultuurlandschap van weleer terug te brengen en natuurinclusieve landbouw te realiseren. Natuurinclusieve landbouw leidt naar een landbouw die hoogwaardig en veilig voedsel oplevert, die het milieu minder belast én zorgt voor verbetering van biodiversiteit op het boerenland én de belevingswaarde van het agrarisch landschap verhoogt.

Door de afwaardering van de landbouwgronden via het Groen Ontwikkelingsfonds Brabant kunnen er in het gebruik en beheer geen bestrijdingsmiddelen en kunst- of drijfmest toegepast worden (notarieel vastgelegd). De stalmest van het eigen bedrijf mag wel uitgereden worden, wat een gesloten kringloop van het eigen bedrijf bewerkstelligd. Daarnaast wordt het ecologische netwerk versterkt door het aanbrengen van landschapselementen, zoals voedselbossen en -singels met soorten als Okkernoot, Tamme kastanje en Hazelaar voor de invulling aan de nodige toekomstige eiwitbehoefte.

De combinatie schapen/paarden/runderen een hele goede voor het weidebeheer en biodiversiteit. Alle grazers hebben zo hun eigen gewoontes en daarbij horende voordelen. De paarden en runderen grazen erg selectief. De stukken die ze lekker vinden begrazen ze. In de stukken die ze minder lekker vinden mesten ze. Het schaap graast anders. Zij grazen de gehele weide maken van de weide weer een strakke vlakte. Ook op net ingezaaide percelen kunnen schapen dit jonge gewas even af eten en met hun hoefjes de zode mooi aandrukken, wat zorgt voor een dichter gewas. Daarnaast is het na elkaar laten grazen van deze diersoorten goed voor de wormdruk.

Met de bedrijfsvoering en visie op de Bedafse Hoeve is men voorloper in de landbouwtransitie. Daar is men hier niet gisteren mee begonnen, dit is een proces van waar men jaren geleden mee is gestart. Een stuk idealisme, maar wel met een realistisch oog. De samensmelting van de twee bedrijven op deze locatie met deze idealen maakt de bedrijfsvoering uniek en een voorbeeld voor de maatschappij en de reguliere landbouw. De initiatiefnemers willen dit

Natuurinclusief produceren betekent dat je de natuur niet alleen optimaal gebruikt, maar die ook spaart en verzorgt.

uitdragen en de gasten inzicht geven in de natuurinclusieve landbouw op de Brabantse zandgrond.

De locatie leent zicht ervoor om het concept mens, natuur en landbouw hier te laten landen. Om het bedrijf toekomstbestendig te maken hadden ze er voor kunnen kiezen om meer schapen te gaan houden op deze locatie. Maar hier is heel duidelijk niet voor gekozen. Er is gekozen voor een verbreding. De initiatiefnemers zijn van mening dat verbreding op deze locatie meer toevoegt dan het houden van meer dieren. Juist de verbinding leggen met mensen over deze manier van landbouw en natuurbeheer, daar ligt hun missie. Daarom willen ze een entree naar de Bedafse Bergen ontwikkelen met de naam ‘Bedafse Hoeve’. Vanuit Bernheze en omstreken komen mensen hier samen om het gebied te verkennen en ontdekken. Door een kleinschalig ontmoetingscentrum willen zij mensen ontvangen voor educatieve doeleinden (tentoonstellingen), workshops, gebiedsverkenning en het geven demonstraties met bijvoorbeeld het hoeden van schapen (door honden). Het doel is bewustwording van de grote bijdrage die de schapen, paarden en runderen leveren aan de natuur en het landschap. In de natuur heeft elk plantje, elk dier en elk insect

Referentie voedselbos Makeblijde (bron: ProefEetbaarUtrecht.nl)

Referentie groepsaccommodatie Vlaamse Schuur (bron: Barendonk.nl)

een functie. En die wil men benutten. Ook in onze maatschappij moet men meer de talenten van een ieder tot uiting kunnen laten komen. Daarom is de volgende stap in het bedrijf, het toevoegen van een educatie- en recreatietak. Hier beleven mensen, de samenhang van mens, natuur en landbouw.

Er worden workshops gegeven in bijvoorbeeld het maken van een eigen trui, het scheren van het schaap, tot het spinnen en bewerken van de wol. Het bereiden van de lekkerste en gezondste gerechten van eigen bodem in de vorm van kookworkshops. Of de groep gaat in de vroege ochtend met de herder en zijn kudde mee de heide op. Om deze ultieme ervaring te verzorgen is er op het authentieke erf een mogelijkheid tot overnachten.

Nabij de Schaapskooi kunnen mensen in een proeftuin ruiken, zien en voelen hoe de gewassen worden geteeld en verbouwd op zijn landbouwpercelen. Daarnaast worden de producten van zijn land en dieren in het ontmoetingscentrum of op het terrasje aan de man gebracht. Denk hierbij aan carpaccio van bijvoorbeeld de Brandrode runderen en broodjes vervaardigd van het speltgraan van het land.

De Bedafse Hoeve is een zelfvoorzienend erf. Door gebruik te maken van zonnepanelen en warmtepompen kan men zelf in levensonderhoud voorzien. Daarnaast worden de gebouwen goed geïsoleerd en geventileerd. Ondanks de nieuwste technieken willen initiatiefnemers het erf wel een authentieke uitstraling meegeven in architectuur en materialisering.

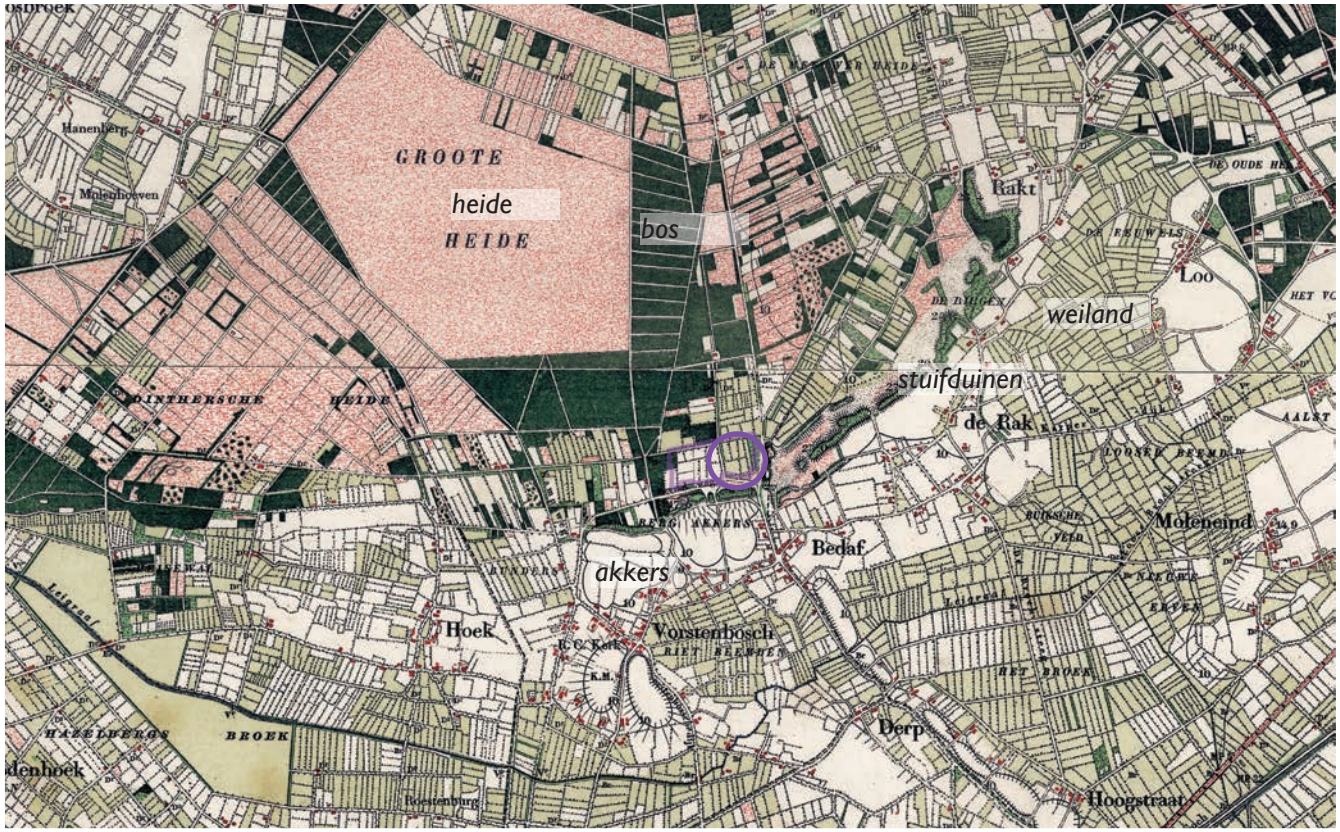
Om de veiligheid op het erf voor zowel dieren als de gasten te garanderen wil men toezicht kunnen houden. Dit kan alleen door nabij het bedrijf een bedrijfswoning te realiseren.

Intern salderen

De huidige milieuvergunning zal worden omgezet naar de gewenste diergroepen en aantallen. Er vindt dus geen toename plaats en dus spreken we van intern salderen.

Aan de volwassen aantal paarden op de huidige vergunning wordt de opfok toegevoegd en de zoogkoeien inclusief het jongvee worden gedeeltelijk of geheel omgezet naar schapen, inclusief de lammeren. Dit resulteert in de volgende aantallen:

- Circa 840 schapen
- 12 volwassen paarden
- 16 opfokpaarden

Historische kaart 1900 met plangebied in paars (bron Topotijdreis.nl)

Voor de inrichting van het ruimtelijk plan op de planlocatie is een analyse van de lokale landschappelijke kwaliteiten en -kansen opgesteld. Aan de hand van een historische analyse, zien we wat kenmerkend is voor dit gebied. Daarna wordt de huidige planlocatie nader beschreven.

4.1 Historie analyse

Het plangebied ligt op de overgang van dekzandrug naar een natte kom; een gebied met heide en bos. De dekzandruggen waren interessant gebied voor agrariërs. Deze werden als eerst ontgonnen en in gebruik genomen voor agrarische activiteiten.

De witte delen op de kaart (zie figuur op pagina 10) zijn de akkercomplexen. Gemeenschappelijke bouwlandcomplexen werden aangelegd op hoger gelegen terrein. Door intensieve plaggenbemesting heeft dit geleid tot geleidelijke ophoging van de akkers. Hierdoor liggen ze 'bol'. De randen van de akkers zijn vaak te herkennen aan hun begrenzing in de vorm van beplanting en een pad.

Aan de randen van de dekzandruggen lagen vochtige laagten. Deze gebieden lagen rondom de huidige Leijgraaf ten zuiden van Vorstenbosch en aan de rand van de noordelijk gelegen heidegebieden. Deze gronden waren meer geschikt voor het grazen van vee en als hooiland. De kavels waren smal en beplant met houtopslag van els en wilg. Ook werden struweelhagen geplant met onder andere meidoorn en krent voor het keren van vee.

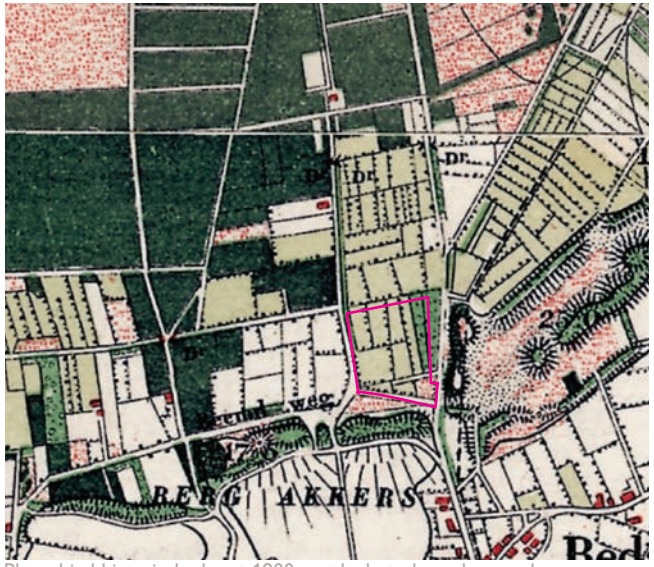
Rond 1300 ontstonden de eerste stuifzanden doordat de bossen plaats hadden gemaakt voor uitgestrekte heidevelden, die door boeren werden gebruikt om hun schapen te laten grazen. Daarnaast

werd de heide gebruikt voor het leveren van plaggen die werden gestoken om in de stallen te worden gebruikt om mest op te vangen. Het mengsel uit de stallen ging naar de akkers voor de bemesting. Door het voortdurend afplaggen van de heide kwam het zand op den duur bloot te liggen en ontstonden zandverstuivingen. Aan de randen van de akkers, waar men houtwallen had aangelegd stuifde het zand neer, die we nu herkennen in de 'Bedafse Bergen'. Tot ca. 1900 ging dit proces door, daarna trokken de boeren hier weg en werden de heidevelden deels beplant met grove dennen.

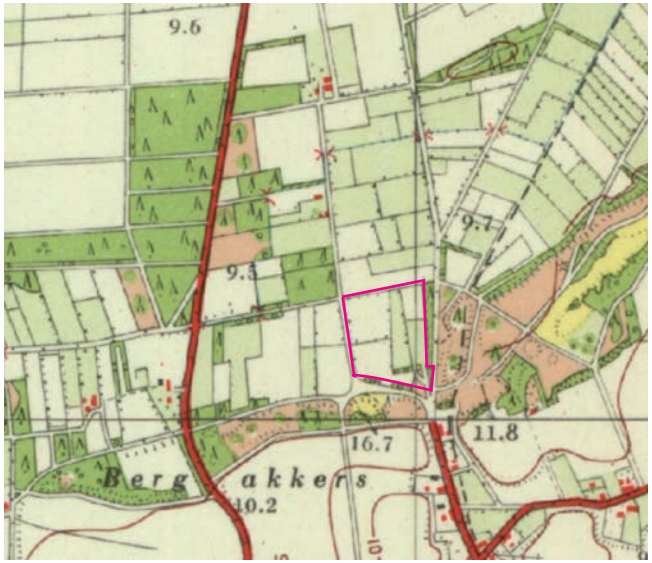
Het plangebied ligt op het draaipunt van deze drie verschillende gebieden. Ten zuiden van het plangebied liggen de bolle akkers. De stuifduinen liggen ten oosten en de heide ten noorden. Inzoomen op de kaart van 1900 tot perceelsniveau laat zien dat het een afwisselend gebied was met vele kavels, slootjes en randbeplanting. Daarnaast was de Bergweg de ontsluiting naar diverse woningen in het heidegebied met het dorp Vorstenbosch en was de Leeghandseweg nog niet doorgetrokken naar het Lendersgat.

Het plangebied is één van de laatst ontgonnen kavels van het agrarische gehucht 'Bedaf'. Aan de Bergweg lagen enkele boerenerven. Door de jaren heen is de randbeplanting rondom de akkers en weides veelal verdwenen, zijn de kavels vergroot en wegen meer logisch gemaakt. Vooral in de jaren 70 tijdens de ruilverkaveling zien we grote veranderingen in het landschap.

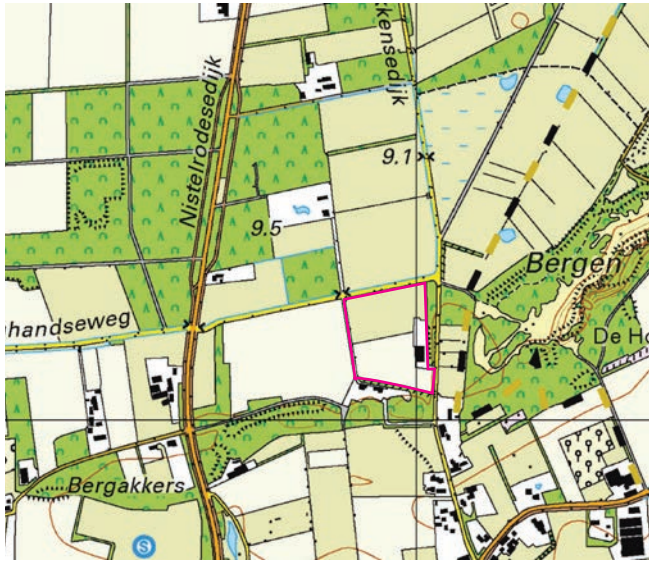
Enkele houtwallen zijn nog zichtbaar in het landschap. Daarnaast zijn nog restanten van oude bomen zichtbaar langs de Bergweg, waaronder de knotberk en eik.

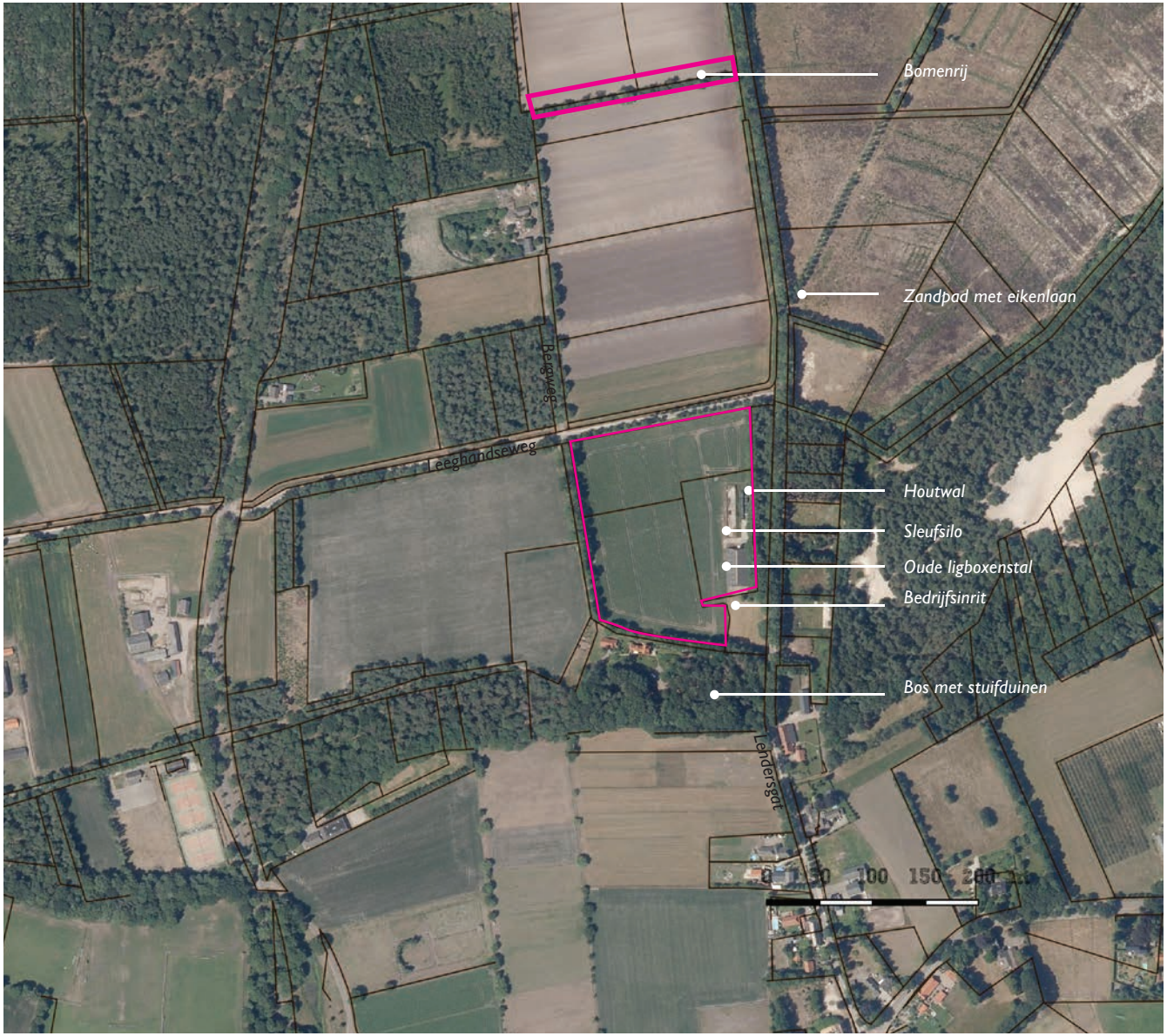
Plangebied historische kaart 1900 met kadastrale ondergrond.
(bron PDOK)

Plangebied historische kaart 1960 met kadastrale ondergrond.
(bron PDOK)

Plangebied topografische kaart 2015 met kadastrale ondergrond.
(bron PDOK)

Plangebied luchtfoto met kadastrale ondergrond. (bron PDOK)

4.2 Planlocatie Lendersgat 15

De Bedafseweg, de doorgaande weg van Vorstenbosch naar Uden, wordt gekruist door het Lendersgat, waar het agrarisch bedrijf gevestigd is. Dit terrein ligt aan de rand van stuifduingebied 'Bedafse Bergen' wat onderdeel vormt van een groter natuurgebied 'De Maashorst'. Het kavel betreft een oude ligboxenstal (750m^2), de bouw van een nieuwe loods (1.460m^2) en sleufsilo (425m^2) op een bouwkavel met aangrenzend agrarische grond zonder bedrijfswoning.

Initiatiefnemers hebben het agrarisch bedrijf met landbouwgrond gekocht van 'een rustende boer'. De schuur is gebouwd in de jaren 80 voor melk- en (jong)vee. In de jaren 90 is het perceel uitgebreid met de sleufsilo. De laatste jaren hebben er agrarische activiteiten plaatsgevonden in de vorm van (jong)vee en een paardenfokkerij. De objecten zijn bouwkundig in goede staat.

Inmiddels is een tweede schuur vergund parallel aan de ligboxenstal voor opslag van materieel, zoals hooi en machines.

De schuren staan parallel aan een brede houtwal met bomen als eik en grove den (niet in eigendom). Aan de andere zijde van het Lendersgat ligt de stuifzandrug van de 'Bedafse Bergen'. Dit is een lokale toeristische trekpleister. Er wordt op verschillende manieren gerecreëerd, zoals wandelen, mountainbiken, ruiters te paard en allerlei groeps-activiteiten. Enkele jaren geleden zijn landbouw-gronden omgezet naar natuurgebied, met het doel heidelandschap terug te brengen. Op de heide is tevens een oud zandpad hersteld en aangeplant met een eikenlaan. Deze ligt markant op het heideveld als wandel- en fietspad.

Ten zuiden van het plangebied ligt een beplante bosstrook als uitloper van het stuifduinengebied.

Vanuit de gemeente en provincie ligt de wens een robuuste ecologische verbinding te maken vanaf de Bedafse Bergen naar de Heeswijkse bossen.

Zicht op Bergweg binnen plangebied

Zicht op houtwal met parallel daaraan sleufsilo en stal

Zicht op kruising Leeghandseweg en Lendersgat

5.1 Omgevingsvisie

De gemeenteraad heeft op 7 maart 2024 de omgevingsvisie Bernheze 2040 vastgesteld.
De omgevingsvisie geeft een samenhangend beeld van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de hele gemeente. Deze visie biedt op hoofdlijn een (toetsings)kader voor het initiëren, beoordelen, afwegen en vaststellen van nieuwe ruimtelijke plannen.

Bij het maken van de omgevingskeuzes staan drie aanknopingspunten om slim met de ruimte om te gaan en de kwaliteit van de leefomgeving te behouden centraal:

1. Meervoudig ruimtegebruik
2. Kenmerken en identiteit van het gebied staan centraal
3. Voorkomen van afwenteling.

Het plangebied maakt onderdeel uit van gebiedsindeling ‘Dekzandlandschap’ met aandacht voor de thema’s ‘Gezonde leefomgeving’, ‘Leefbare kernen’, ‘Klimaatbestendig en (herstel)biodiversiteit’, ‘Vitale en duurzame landbouw & economie’ en ‘Kwaliteit landschap en erfgoed’.

De gebiedsindeling ‘Dekzandlandschap’ vormt het middendeel van de gemeente Bernheze. Voor het dekzandlandschap is een relatief open met mozaïekachtige karakter. Het is van origine een agrarisch gebied, wat de hoofdfunctie blijft. Echter zijn er ook kansen voor nieuwe verdienmodel op het gebied van bijvoorbeeld de productie van biobased grondstoffen, natuur en landschap in de perceelsranden, toerisme en recreatie,klimaatadaptatie etc.

Onderstaand een uiteenzetting wat de thema’s concreet betekenen voor het plangebied binnen dit gebied.

Gezonde leefomgeving

Het buitengebied is bereikbaar voor iedereen met de fiets of te voet. Landschappelijke structuren, zoals houtwallen en zandwegen zijn aantrekkelijk voor zowel mens als natuur (zogenaamde ‘gezonde structuren). Daarnaast worden landschappelijke structuren op perceelsranden versterkt.

Rondom de kern Vorstenbosch worden gezondheidsrisico’s op het gebied van luchtkwaliteit, zoonose, geur en geluidsoverlast zoveel mogelijk verminderd of tegengegaan.

De toegankelijkheid in het buitengebied wordt verbeterd, door het behouden en aanleggen van nieuwe structuren. Daarnaast wordt ontmoeting en kennis delen over groen en gezondheid gestimuleerd.

Leefbare kernen

Uitgangspunt is te zorgen voor leefbare kernen waar het fijn wonen is voor een goede leeftijd mix aan mensen. Vasthouden van water is belangrijk. Uitloopgebied buiten de kernen voor fietsers en wandelaars. Versterken relatie omgeving wonen, natuur, recreatie, groen en klimaat.

Uitsnede omgevingsvisiekaart met aanduiding plangebied

Klimaat en (herstel)biodiversiteit
Het nieuwe beleid richt zich op het vasthouden en infiltreren van water. Versterken van biodiversiteit door aanplant van perceelsranden.

Natuurontwikkeling en extensieve landbouw en recreatie worden in dit gebied gestimuleerd.
Vitale en duurzame landbouw & economie
Toplocatie voor de productie van voedsel en biobased grondstoffen. Nieuwe verdienmodellen zijn kansrijk. Natuurinclusieve landbouw is een wenselijke ontwikkeling.

Kwaliteit landschap en erfgoed
Aandacht voor het bodemleven. Ruimte voor activiteiten met het landschap als inspiratiebron.

5.2 Landschappelijke kwaliteitsverbetering

De gemeente Bernheze is vanuit de provinciale Verordening verplicht om bij ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied regels op te stellen voor de landschappelijke inpassing. Dit biedt inzicht in de wijze waarop kwaliteitsverbetering bij ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied vorm moeten krijgen.

De kwaliteitsverbetering van het landschap dient conform 'Beleidsregel landschappelijke kwaliteitsverbetering' van gemeente Bernheze van 14 maart 2013 plaats te vinden. Voor het bepalen van de benodigde kwaliteitsverbetering is de categorie-indeling van de ruimtelijke ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied van toepassing:

- categorie 1: geen ruimtelijke impact; geen tegenprestatie nodig;
- categorie 2: beperkte impact; alleen inpassing nodig
- categorie 3: grote impact; berekende kwaliteitsverbetering van het landschap nodig

Het vergroten van het agrarische bouwblok tot 1,5 hectare valt onder categorie 2. Echter de bouw van een nieuwe bedrijfswoning en nevenactiviteiten bij een agrarisch bedrijf boven de 200m^2 vallen onder categorie 3. Voor deze twee activiteiten wordt naast een goede landschappelijke inpassing van de nieuwe ruimtelijke situatie ook een extra verplichting ten aanzien van de landschappelijke kwaliteit verwacht. Op basis van 20% van de meerwaarde van de bestemmingswinst wordt er geïnvesteerd in deze kwaliteit.

Er is berekening gemaakt voor de waardevermeerdering van de nieuwe bedrijfswoning en nevenactiviteit op basis van een bouwblok van 1,5 ha. Uit de berekening blijkt dat er een compensatie van €3.700,- nodig is. In hoofdstuk 7.2 wordt deze nader uitgewerkt en toegelicht.

Waardepaling grond

Vastgesteld beleidsnotitie 'Beleidsregel Kwaliteitsverbetering Landschap' van maart 2013 vormt de basis.

omschrijving	eenheid	Bijdrage/ eenheidsprijs	totaal
Waardestijging bestemming			
Huidige situatie			
Agrarisch bouwvlak	15.000 m²	€ 20,00	€ 300.000,00
TOTAAL	15.000 m²		€ 300.000,00
Nieuwe situatie			
Agrarisch bouwvlak	14.450 m²	€ 20,00	€ 289.000,00
Intensieve recreatie/horeca buitengebied (bebouwd >200m²)	300 m²	€ 40,00	€ 12.000,00
Agrarische bedrijfswoning	250 m²	€ 70,00	€ 17.500,00
TOTAAL	15.000 m²		€ 318.500,00
Verschil Huidig - Nieuw			**€ 18.500,00**
Factor % waardevermeerdering als tegenprestatie	20 %		
Bijdrage tegenprestatie			***€ 3.700,00***

6 Structuurplan

De componenten uit de visie ‘Bedafse Hoeve’ krijgen een logische plek in het structuurplan. Dit plan is de basistekening voor de landschappelijke inrichting en stedenbouwkundige opzet van het ruimtelijk plan. De structuur is geïnspireerd en versterkt door de kwaliteiten uit de naaste omgeving waarin het plangebied ligt.

Het structuurplan is opgebouwd uit verschillende stappen. De verschillende onderdelen worden stapsgewijs getekend aan de hand van de structuur-tekeningen op pagina’s 14 en 15. Onder de tekeningen staat een korte toelichting beschreven.

1. Karrensporen

Door de aanleg van twee nieuwe karrensporen parallel en haaks op de Bergweg ontstaat een nieuwe interne structuur, die de basis vormt voor de erfinrichting. Het verscharen van de schapen, runderen en paarden gebeurt hierdoor zoveel mogelijk op eigen terrein. De gronden aan de overzijde van Leeghandseweg sluiten hierop aan. Deze zijn ook in eigendom, maar worden nu voor een termijn verpacht.

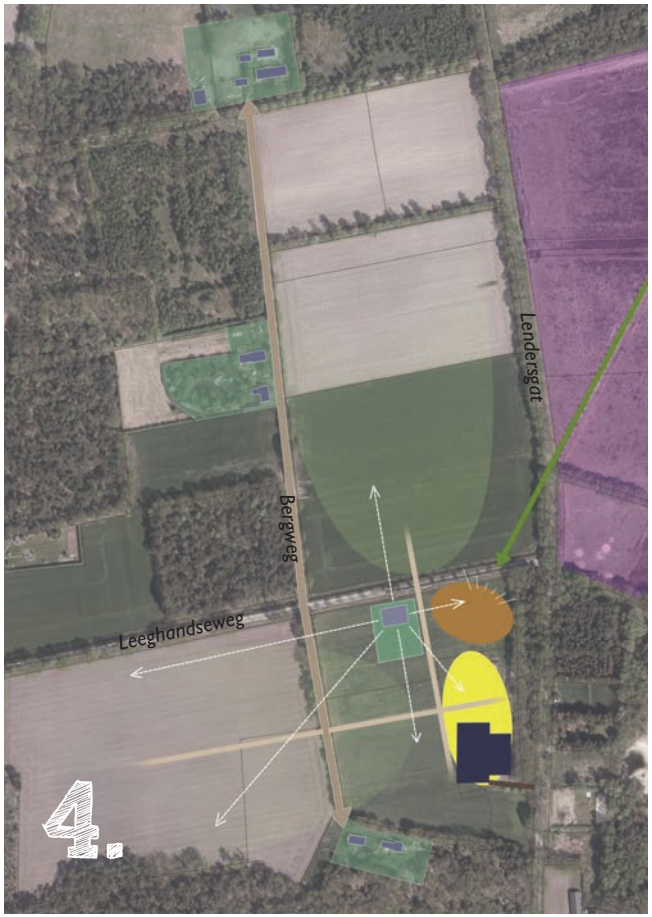
2. Authentiek erf Bedafse Hoeve

De Bedafse Hoeve dient als entree naar de Bedafse Bergen en het authentieke erf is goed zicht- en bereikbaar. Hier is ruimte om te ontmoeten. Het erf ligt in het verlengde van het recreatieve zandpad over de heide. Hierdoor is er een zichtrelatie met de Bedafse Bergen, die tevens een langzaamver-keersroute ontsluit naar ditzelfde natuurgebied.

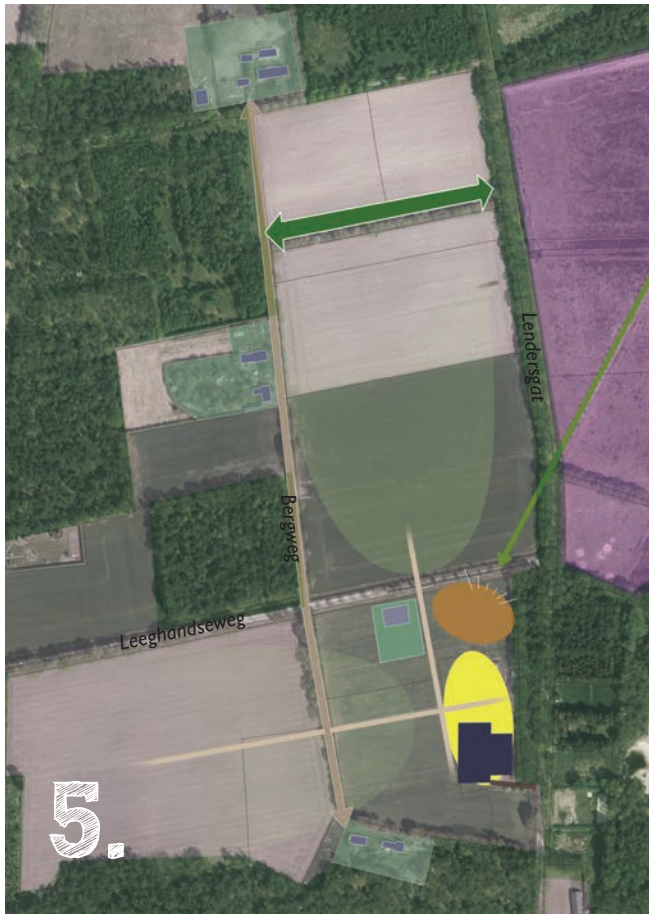
3. Direnverblijf en familiestal

De oude ligboxenstal is opgeknapt en wordt uitgebreid met een nieuwe dierenverblijf voor het houden van schapen en runderen. Daarnaast komt een familiestal voor paarden Deze liggen op het functionele erf, verscholen achterop het huisperceel. Tevens is er ruimte voor agrarisch werktuig, voer en opslag van potstalmest op verharding en binnen de verblijven.

4. Toezicht en veiligheid

Om toezicht te kunnen houden op de bedrijfsvoering is een bedrijfswoning op het erf noodzakelijk. In relatie tot het authentieke erf wordt een karakteristieke boerderij gebouwd met zicht op de twee erven en de agrarische percelen.

5. Robuuste ecologische verbinding

De gewenste robuuste ecologische Oost-West verbinding is in samenwerking met de gemeente gerealiseerd op de naastgelegen grond. Deze verbinding ligt daarmee op voldoende afstand van het bedrijfsgedeelte. De bestaande bomen worden hiermee gewaarborgd en als extra kwaliteit ingezet in de planvorming.

Inrichtingsvoorstel totaalplan, zie bijlage I voor plan op maatvaste ondergrond met leesbare legenda

7.1 Toelichting landschapsplan

De visie Bedafse Hoeve en de structuurtekening zijn vertaald naar een ruimtelijk voorstel. Aan de hand van verschillende thema's wordt het plan toegelicht in woord en beeld.

Inrichtingsvoorstel erf en landbouwgronden aan huis, zie bijlage I voor plan op maatvaste ondergrond met leesbare legenda

Referentie zandweg met diverse bomen en struiken (bron: Zoom.nl)

Referentie bomenrij van lindes (www.ebben.nl)

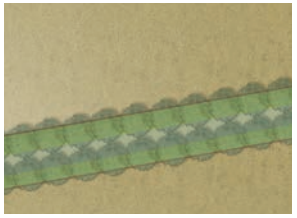

Referentie kersenboom (www.debomenspecialist.nl)

Referentie landhek entree woning (bron: landhek.com)

Karrensporen

Zoals op de historistisch kaarten is te zien (zie pagina 10) werd het gebied rondom het Lendersgat gekenmerkt door de vele kleine perceeltjes. Door de karrensporen terug te brengen op het erf krijgt het geheel een kleinschaliger en hierdoor een historischer karakter. Naast deze paden zijn bomen geplant. Deze bomen gaan het thema “voedselbos” versterken. Met de aanplant van vruchtbomen, zoals Okkernoot en Hazelaar, wordt met het oogsten een eiwitproduct geoogst. Deze kunnen gebruikt worden voor diverse doeleinden in onze voedselindustrie.

De Bergweg blijft gehandhaafd en de nieuwe karrensporen sluiten hierop aan.

Om het geheel een zo natuurlijk mogelijk uiterlijk te geven zal er gekozen worden voor een afrastering van onbehandelde kastanjehouten palen en bijbehorende veldpoorten.

Authentiek erf

Vanaf de laan op de heide is er zicht op een vierroedige hooimijt en landelijke schuur met daaromheen een pluktuin en kleinschalig terras.

Doel is hier om op een kleinschalige manier gasten te ontvangen voor educactie en beleving. In de ontmoetingsruimte - hooimijt kan er een kop koffie worden geschonken en streekproducten worden aangeboden. Tevens kan de ruimte gebruikt worden door de gasten die blijven overnachten. Aansluitend op de hooimijt ligt een terras op het zuiden.

De landelijke schuur dient als wolatelier en workshopruimte, waar gasten (maximaal 30 personen) ook kunnen overnachten.

Referentie hooimijt als ontmoetingscentrum (bron: Nieuw Hoeven)

Referentie boerenterras

Referentie schaapskooi Ballooërveld

Referentie wolatelier (bron: Grebbeveld.nl)

Parkeren

Tussen de Vlaamse schuur en bestaande bossingel ligt in de luwte een klein parkeerterrein voor 19 auto's.

Dit parkeergedeelte is uitgevoerd in een stabiele halfverharding, zoals 'Achterhoeks Padvast' en gestabiliseerd gras. De verharding infiltreert het regenwater grotendeels ter plekke. Op het parkeerterrein staan enkele solitaire inheemse bomen.

De entree naar dit parkeerterrein verloopt via de centrale entree achter de landelijke schuur. Indien de parkeerdruk groter wordt, is er ruimte tussen de laanbomen naast de inrit voor nog eens 22 auto's. Ook deze vakken zijn uitgevoerd in gestabiliseerd gras.

Het fietsparkeren ligt tussen de centrale inrit en de hooimijt, zichtbaar vanaf de weg.

Referentie Achterhoeks Padvast

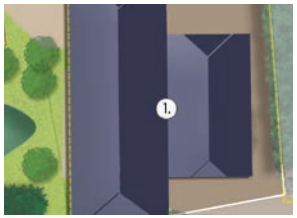

Referentie parkeerplaatsen op gestabiliseerd gras

Referentie struweelhaag

Dierenverblijf en familiestal

De oude ligboxenstal is opgeknapt door het vervangen van het asbestdak. De binneninrichting is geschikt voor de schapen en eventueel runderen.

Naast dit verblijf wordt een nieuwe verblijf gebouwd (reeds vergund) voor het houden van dieren en opslag van agrarisch materieel en voer. Ten noorden van deze objecten komt de nieuwe familiestal voor paarden. Dit krijgt allemaal eenzelfde uitstraling als de verbouwde ligboxenstal. Ingetogen, maar vooral ook functioneel.

Rondom het verblijf kan goed gemanoeuvreerd worden met trailers en tractoren. Naast het nieuwe verblijf ligt een paardenbak voor het trainen van de paarden. Via de karrensporen kunnen ze geleid worden naar de weides.

Referentie materialisering

Referentie houten omheining rondom paardenbak

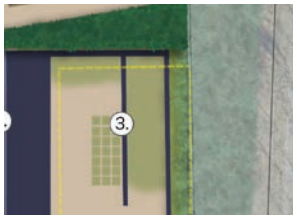

Referentie schaapskooi Bargerveen (bron: dvhn.nl)

Referentie subtiele afrastering

Vaste mest opslag

Tussen de bestaande en nieuwe stal en het authentieke erf wordt een nieuwe loods gebouwd voor opslag en het houden van paarden (groepshuisvesting). Buiten worden silo's gemaakt voor opslag van de potstalmest uit de paarden en schapenverblijven. De mest wordt gebruikt voor het bemesten van eigen grond.

Ten westen van de loods komt een uitloopbak voor de paarden.

Tussen het authentieke erf en de loods en buitenopslag wordt een robuuste houtsingel aangelegd. Hierdoor wordt het functionele erf voor het oog onttrokken vanaf het erf en de Leeghandseweg.

Referentie composterende potstalmest

Referentie houtwal

Bedrijfswoning

De bedrijfswoning is een vrijstaande agrarische woonboerderij met bijgebouw. De voorzijde is georiënteerd op de Bergweg en Leeghandseweg.

Uitgangspunt is bestaande, reeds vergunde inrit. De inrit naar de woning wordt gecombineerd met de aanleg van het nieuwe pad naar het functioneel erf. Met de aanleg van de inrit is rekening gehouden met de bestaande bomenlaan. Deze ligt op meer dan 2 meter afstand van de bestaande bomen welke een omvang hebben van 20 centimeter doorsnede, conform bomenposter zoals opgenomen in bijlage II.

De bouwmaterialen zijn traditioneel met rood-bruine bakstenen, houten potdekseldelen en rieten kap (al dan niet in combinatie met gesmoorde dakpannen).

De tuin is omgeven door een traditionele beukenhaag en de entree naar de woning is aangezet met een houten hekwerk.

Referentie kortgevelboerderij (bron: Arceau Ontwerpers)

Referentie traditionele materialen en beukenhaag (bron: Drijvers Oisterwijk)

Referentie landhek entree woning (bron: landhek.com)

Referentie fruitgaard (bron: WUR.nl)

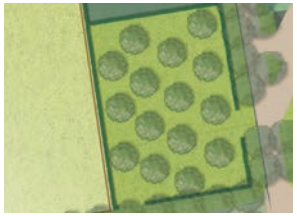

Referentie appels, traditionele fruitsoorten

Referentie haag met diverse inheemse soorten (bron: Cruydt Hoeck)

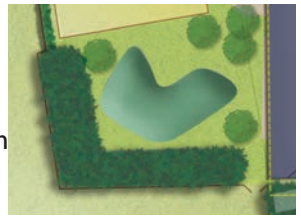
Boomgaard

Achter de woning ligt een hoogstamfruitgaard. Traditionele fruitsoorten worden hier geteeld. De boomgaard wordt afgeschermd door een afrastering van bijvoorbeeld kastanjehouten palen met schapengaas en afgeschermd met een gemengde haag van inheemse soorten.

Onder de fruitgaard groeit kruidenrijk gras, wat extensief beheerd wordt door schapen.

Waterbergings-voorziening

Achter het functionele erf (west- en zuidzijde) ligt een laagte voor het infiltreren van regenwater wat op daken en verharding valt. Dit terrein is aangezet met enkele solitaire inheemse bomen en een onderbegroeiing van extensief gras.

Volgens de watertoets moet er 183,9m^3 water geborgen worden. De wadi mag maximaal 0,6m diep zijn voor infiltreren van water. Bij deze diepte dient er een oppervlakte van 306m^2 gerealiseerd te worden (rekening houdend met 0,2m waking). Mogelijke overstort van de wadi is mogelijk op maaiveld rondom de wadi. De weide ligt lager ten opzichte van de bebouwing en het erf, waardoor mogelijke overlast wordt voorkomen.

Het terrein wordt omgeven door een houtwal. Hierdoor wordt het functionele erf zoveel mogelijk uit het zicht gehouden voor de naaste buren.

Referentie laagte

Referentie laagte

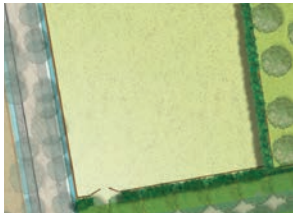

Referentie struweelhaag in het landschap (bron: WUR.nl)

Referentie gevlochten haag als scheiding voor dieren (bron: heggen.nu)

Struweelhaag

De weides rondom het huiskavel worden aangezet met een wilde vlechthaag. Er staat reeds een omheining, maar deze zal na 15 jaar vervangen moeten worden door verwering van het hout. Het voornemen is voor de afrastering een vlechthaag te plaatsen met diverse doornachtige struiken. Door het regelmatig snoeien van de haag zal er een dichte ondoordringbare haag ontstaan. Deze haag vormt de nieuwe omheining voor het houden van de schapen.

Niet alleen functioneel, maar ook ecologisch is de haag een verrijking voor de omgeving. Vele kleine zoogdieren en vogels zullen er in kunnen schuilen en eten. Daarnaast bieden de bloemen een meerwaarde voor insecten als bijen en vlinders.

Kruidenrijk akker- en grasland

De percelen zijn jarenlang intensief gebruikt voor de landbouw. Het vele drijf en kunstmest heeft de bodem schraal gemaakt. Zaak is om meer organische stof en bodemleven in de bodem te krijgen. Zo wordt de bodem gezonder en beter bestand tegen extreem weer. Bij de aanleg wordt gekozen om er een jaar triticale in te zaaien om vervolgens vanaf 2021 stapsgewijs het rotatiesysteem in gang te zetten van 3 à 4 jaar kruidenrijk gras om vervolgens 1 à 2 jaar graan te telen.

Deze rotatie van gewassen is belangrijk voor de kringloop in de bedrijfsvoering. Zo wordt het stro van het graan gebruikt als strooisel in de potstal en wordt een deel van de granen vermalen tot meel om te verwerken in de horeca en het andere deel wordt gebruikt als veevoer.

Na de jaren van graan wordt er weer 3 tot 4 jaar kruidenrijk gras geteeld. Hiervoor gaan Dirk en Paula een speciaal mengsel gebruiken. Dit mengsel vol verschillende grassen, klavers en kruiden wordt als volgt beschreven:

Kruidenrijke mengsels vormen een prachtig gewas voor verstuivers als bijen en vlinders. Het legt CO_2 diep en stabiel in de bodem vast. Kruidenrijke mengsels vormen met hun diepe beworteling een mineraal- en vitaminerijk gewas. Het is zeer bladrijk en eiwitrijk en blijft lang zeer goed verteerbaar. Daarbij vormen de verschillende klavers, grassen en kruiden een breed scala aan medicinale planten, met elk hun eigen

Referentie oogsten van spelt

Referentie schapenkudde in weide

Referentie Brandrode runderen (bron: Meijco.nl)

Referentie kruidenmengsel (bron: Cruydt Hoeck)

Referentie landhek in het veld

Referentie afrastering met kastanjehouten palen (bron: foreco.nl)

werking, bijvoorbeeld cichorei tegen longworm en peterselie voor een goede vruchtbaarheid. De diepe beworteling zorgt voor een goede droogte resistentie en een groot waterbergend vermogen.

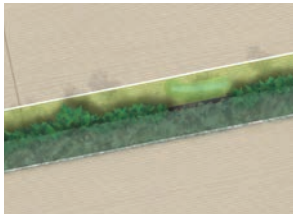
De diepe beworteling brengt lucht in de bodem en legt veel organische stof vast, diep in de bodem. Dit resulteert in een verbeterde bodemvruchtbaarheid, een groot waterbergend vermogen en een massaal bodemleven door de grote biodiversiteit.

Het gebruik van het kruidenmengsel past perfect in de kijk van de initiatiefnemers op een Natuurinclusieve landbouw, waarbij natuur en landbouw elkaar versterken. Uit onderzoek is echter gebleken dat enkele jaren na het inzaaien van het kruidenmengsel het aandeel kruiden in het land wat afneemt. Dit is het moment dat het perceel gescheurd en ingezaaid wordt met graan om vervolgens na deze oogst weer opnieuw het kruidenmengsel in te zaaien. Zo blijft het aandeel kruiden op een optimaal niveau wat weer positieve invloed heeft op het aandeel insecten in het perceel en daarmee in de gehele biodiversiteit.

Afrastering

Om het geheel een zo natuurlijk mogelijk uiterlijk te geven zal er gekozen worden voor een afrastering van onbehandelde kastanjehouten palen en bijbehorende veldpoorten.

EVZ

Tijdens de quickscan Flora en fauna is gekeken naar de bestaande waarde. In rapportage ‘Onderzoek naar de natuurwaarden van het perceel Lendersgat 15 in gemeente Bernheze van 16 december 2019’ is ook een advies uitgebracht voor de waardevergroting van dit element. Dit advies is overgenomen.

De bestaande houtwal is lange tijd niet onderhouden, zodat veel bomen hoog zijn opgeschoten. De bomen zijn gefaseerd teruggezet en enkele karakteristieke oude exemplaren, zoals ruwe berk wordt gespaard. De ondergroei is door stikstof-depositie vooral door bramen en Amerikaanse vogelkers overgroeid. Deze zijn teruggezet. Hierdoor wordt de zuidzijde van de houtwal aantrekkelijk voor hagedissen.

De droge Ecologische Verbindings Zone (EVZ) is versterkt door de aanleg van een 7m brede strook ten noorden van de bestaande houtwal. Om de houtwal aantrekkelijker te maken voor flora en fauna zijn enkele open plekken gemaakt in de houtwal, zodat er meer licht in de wal komt. In de nieuwe aangrenzende strook zijn andere soorten struiken aangeplant, die voor vogels en insecten aantrekkelijk zijn door de bloesem en de vruchten.

Door enkele poelen in de nieuwe strook aan te leggen ontstaat een biotoop voor amfibieën en een drinkplek voor vogels en zoogdieren. Deze poelen dienen ook als stapsteen voor amfibieën naar andere gebieden. De open delen bestaan uit kruidenrijk grasland.

Referentie kleine poel

Referentie robuuste houtwal

7.2 Tegenprestatie

De nieuwe ruimtelijke situatie wordt landschappelijk ingepast. Los daarvan worden twee extra landschaps-investeringen gedaan, namelijk de aanleg van de EVZ en extra landschappelijke kwaliteit in het kader van 'Landschappelijke kwaliteitsverbetering', zie paragraaf 5.2 van deze rapportage.

De EVZ is weliswaar onderdeel van deze opgave, maar wordt op een andere manier gefinancierd en vormt daarmee geen onderdeel van de landschappelijke kwaliteitsverbetering. Er worden buiten de landschappelijke inpassing en aanleg EVZ extra landschapselementen aangebracht. Deze worden berekend conform de huidige STILA-waarden. In het schema hiernaast een overzicht van de kosten.

Het is wenselijk om de weides via cultuurhistorische struweelhagen af te schermen. Deze hagen zijn voor het keren van vee, maar zeker ook voor de extra biodiversiteit die het met zich mee brengt. De hagen zijn uitermate geschikt voor het leefgebied van vele vogels, kleine zoogdieren en insecten. Er is gekozen voor een grote afwisseling van inheemse beplanting met veel doorndragers. Voornemen is een deel van de hagen aan te leggen in het kader van kwaliteits-vebetering en de overige hagen op eigen initiatief (niet opgenomen in de tekening). Doel is een vlechthagen landschap te creeren voor het keren van de schapen en paarden.

Door de aanleg van een struweelhaag kan een bijdrage worden geleverd van €3.731,67. Hiermee wordt voldaan aan de verplichte tegenprestatie.

Tegenprestatie

De eenheidsprijzen zijn gebaseerd op de Stimuleringsregeling Landschap (STILA) 16-12-2024.

omschrijving	eenheid		Bijdrage/ eenheidsprijs		frequentie in beheertermijn	totaal	
Aanplant/aanleg groenvoorzieningen							
Aanbrengen struweelhaag *inclusief grondwerk*	612	st	€	2,30		€	1.407,60
Instandhouding groenvoorzieningen							
Regulier onderhoud struweelhaag *snoeien en afvoeren*	153	m	€	1,22	6	€	1.119,96
Cyclisch onderhoud struweelhaag *zagen en vlechten*	153	m	€	7,87	1	€	1.204,11
Totaal tegenprestatie						*€*	*3.731,67*

Schema tegenprestatie

7.3 Beplantingsplan

Voor de verschillende landschapselementen is onderstaande beschrijving bepalend voor de inrichting en het onderhoud van de elementen. Er is onderscheid gemaakt tussen:
1. Landschappelijke inpassing (LIP)
2. Ecologische Verbindingszone (EVZ)
3. Landschappelijke kwaliteitsverbetering (LK)

Haag

Nieuw LIP: 190m - 760 stuks

<u>Inrichtingseisen bij aanleg nieuw element</u>

- Aanplant 2- en/of 3 jarig bosplantsoen in de soort Fagus sylvactia (groene beuk)
- Het betreft een éénrijig of tweerijig element.
- Plantafstand: 4 stuks per meter

<u>Beheervoorschriften</u>

- Knip- en/of scheerwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 15 juli en 15 maart.
- De hoogte van de hagen is voor de voorgevel minimaal 0,8 en maximaal 1,0 meter en achter de voorgevel minimaal 0,8 en maximaal 2,0 meter.
- Haag minimaal 1x per jaar knippen.

Beplantingsplan erf

Gemende haag

Nieuw LIP: 120m - 480 stuks

Inrichtingseisen bij aanleg nieuw element

- Aanplant 2- en/of 3 jarig bosplantsoen in de soorten

1. 15% Acer campestre (Veldesdoorn)
2. 15% Carpinus betulus (Haagbeuk)
3. 15% Crataegus laevigata (Tweestijlige meidoorn)
4. 40% Crataegus monogyna (Eenstijlige meidoorn)
5. 15% Cornus mas (Gele kornoelje)

- Het betreft een éénrijig of tweerijig element.
- Plantafstand: 4 stuks per meter.
- Groepsgewijs planten met 3 - 5 planten per soort.

Beheervoorschriften

- Knip- en/of scheerwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 15 juli en 15 maart.
- De hoogte van de hagen is minimaal 1,0 en maximaal 1,5 meter.
- Haag minimaal 1x per 2 jaar knippen.

Struweelhaag

Nieuw LK: 153m - 612 stuks

Inrichtingseisen bij aanleg nieuw element

- Aanplant 2- en/of 3 jarig bosplantsoen in de soorten

1. 10% Acer campestre (Veldesdoorn)
2. 5% Carpinus betulus (Haagbeuk)
3. 10% Crataegus laevigata (Tweestijlige meidoorn)
4. 30% Crataegus monogyna (Eenstijlige meidoorn)
5. 10% Cornus mas (Gele kornoelje)
6. 5% Rosa canina (Hondsroos)
7. 25% Prunus spinosa (Sleedoorn)
8. 5% Sambucus nigra (Gewone vlier)

- Het betreft een tweerijig element.
- Plantafstand: 4 stuks per meter in kruislings verband.
- Groepsgewijs planten met 3 - 5 planten per soort.

Beheervoorschriften

- Snoeiwerkzaamheden worden verricht in de periode tussen 1 oktober en 14 maart.
- Takken en bramen die over aangrenzende percelen hangen mogen jaarlijks worden teruggesnoeid.
- Beheereenheid wordt eens in de 5-7 jaar afgezet.
- Na het afzetten heeft de haag een hoogte van tenminste 1,00 meter en een breedte van tenminste 0,8 meter;

Boom

Bestaand LIP: 4 stuks
Nieuw LIP: 48 stuks

Inrichtingseisen bij aanleg nieuw element

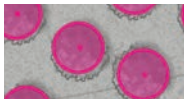
- Aanplant van inheemse bomen, minimaal maat 12-14 en goed verankeren. De volgende soorten aanplanten op de aangewezen locatie (zie code op tekening)

1. Bp - Betula pendula (Ruwe berk) - 4st
2. Cs - Castanea sativa (Tamme kastanje) - 2st
3. Jr - Juglans regia (Okkernoot) - 1 st
4. Pa - Prunus avium (Zoete kers) - 11st
5. Qr - Quercus robur (Zomereik) - 13st
6. Tp - Tilia platyphyllos (Grootbladige linde) - 3st
7. Tc - Tilia cordata (Kleinbladige linde) - 11st
8. Ul - Ulmus laevis (Iep) - 3st

Beheervoorschriften

- De bomen worden eens in de 6 jaar gesnoeid. Na het snoeien beslaat de kroon minimaal 50% van de lengte van de boom.

Hoogstam fruitbomen

Nieuw LIP: 14 stuks

Inrichtingseisen bij aanleg nieuw element

- Aanplant inheemse fruitbomen met minimale maat 8-10. zie voor streekeigen soorten bijlage III.

Beheervoorschriften

- Indien het appel of peer betreft wordt de boom tenminste eenmaal per jaar gesnoeid in de periode 1 juli tot 15 maart. Voor andere soorten is enkel vorm- of onderhoudsnoei nodig.
- De onderbegroeiing van de boomgaard is kruidenrijk grasland en wordt extensief beheerd door 2x per jaar te maaien of begrazing van schapen of runderen.
- Bemesting met ruige mest van rundvee en bekalking is toegestaan.
- Bij bemesten van de boomgaard, grondbewerking en maaiwerkzaamheden worden de fruitbomen en wortels niet beschadigd

Hakhoutsingel

Nieuw LIP =570m²+770m²+ 250m² = 1.590m²
Nieuw EVZ (reeds aangelegd) = 400m²
Bestaand EVZ = 1.500m²

<u>Inrichtingseisen bij aanleg nieuw element</u>

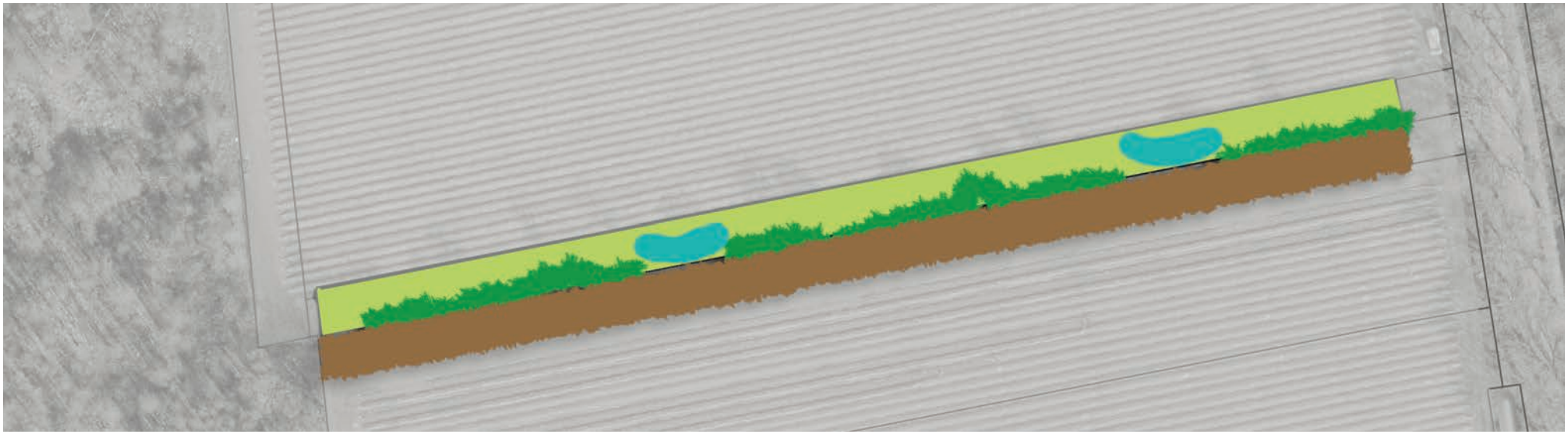
- Aanplant met 2- en/of 3-jarig inheems bosplantsoen, met de volgende soorten (371 stuks):

1. 5% Betula pendula (Ruwe berk)
2. 5% Castanea sativa (Tamme kastanje)
3. 15% Viburnum opulus (Gelderse Roos)
4. 15% Corylus avellana (Hazelnoot)
5. 5% Prunus avium (Kers)
6. 15% Crataegus monogyna (Meidoorn)
7. 10% Ribes nigrum (Zwarte bes)
8. 15% Sambucus nigra (Gewone vlier)

- Plantverband van minimaal 1,25 m x 1,25 meter.
- Singel wordt al dan niet verhoogd met een aardenwal.

<u>Beheervoorschriften</u>

- Ten minste 75% van de oppervlakte van het element wordt als hakhout beheerd. De gemiddelde diameter van het hakhout, behoudens de eventuele overstaanders, is maximaal 15 cm op 1 m boven de hakhoutstoof (beheereenheden met grotere dikte dienen afgezet te worden).
- Er mag maximaal één overstaander per 100m2 worden behouden.
- Snoeiwerkzaamheden worden uitgevoerd in de periode tussen 1 november en 14 maart; takken die over aangrenzende percelen hangen mogen het hele jaar worden teruggesnoeid.
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de stoven die opnieuw uit moeten lopen niet schaadt. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze (max. 10% van de oppervlakte) en driftvrije bestrijding van Japanse duizendknoop.
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier mogen mechanisch (uitgraven, afzagen, uitfrezen) worden bestreden.

Beplantingsplan EVZ

- Grondbewerking van aanliggende landbouwgrond mag niet leiden tot schade aan het element.
- Slootmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in het element.
- Het element mag niet worden beschadigd door vee. Een raster ter bescherming mag niet aan het houtgewas bevestigd worden. Als er geen vee in het aangrenzende perceel loopt, is een raster niet nodig
- Niet branden in of in de directe omgeving van het element.

Poel

Nieuw EVZ (reeds aangelegd): 2 stuks

Beheervoorschriften

- Een incidentele droogval is toegestaan in de periode 15 juni tot 15 november.
- Maximaal 20% van de oeverlengte bestaat uit opslag van bomen of struiken. Het teveel aan opslag wordt verwijderd.
- Vertrapping van de oevers bij het gebruik van het element als veedrinkpoel wordt voorkomen. Bij het gebruik als veedrinkpoel is minimaal de helft van de oeverlengte uitgerasterd. Indien beweiding door schapen plaats vindt hoeft de poel niet uit gerasterd te worden.
- Oevers worden jaarlijks gemaaid of beweid door schapen om opslag van bomen te voorkomen.

Waterberingsvoorziening

Nieuw 306m²

Inrichtingseisen bij aanleg nieuw element

- Aanleg volgens voorschriften watertoets.
- Inzaaien met een inheems meerjarig kruidenmengsel.

Beheervoorschriften

- Het element wordt niet bemest (behoudens mest van weidend vee).
- Het element mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
- Het element wordt éénmaal per jaar gemaaid. Maaiwerkzaamheden worden verricht in de periode tussen 1 oktober en 1 maart. Het maaisel wordt afgevoerd.
- Het element wordt niet gebruikt als pad, behoudens voor het schonen van aanliggende sloot.

Bloemrijk grasland

Nieuw EVZ (reeds aangelegd): 600m²

Beheervoorschriften

- De rand wordt niet bemest (behoudens mest van weidend vee).
- De rand mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
- Slootmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
- De rand wordt niet gebruikt als pad, behoudens voor het schonen van aanliggende sloot.

Bijlage I

Ruimtelijk voorstel op maatvaste ondergrond

Legenda

- Bebouwing functioneel erf
- Bebouwing traditioneel erf
- Bestaande verharding
- Nieuwe verharding
- Bestaande drift (zandpad)
- Nieuwe drift (zandpad)
- Grasparkeren
- Paardenbak en- paddock
- Terras
- Kruidenrijk grasland
- Kruidenrijke akker
- Kruidenrijk grasland
- Siertuin
- Pluktuin en erfbeplanting
- Bestaande hakhoutsingel
- Nieuwe hakhoutsingel
- Struweelhaag
- Haag
- Bestaande boom
- Boom
- Fruitboom
- Laagte met natuurlijke oever
- Laagte waterinfiltratie
- Bestaande watergang
- Huidig bouwblok
- Plangebied

Toelichting

1. Dierenverblijf met opslag werktuig
2. Familiestal paarden met vrije uitloop 40x20m
3. Opslag vaste mest en voer 45x20m
4. Landelijke schuur voor werkatelier, en overnachting 25x15m
5. Hooimijt met ondergeschikte horeca, detailhandel en ontvangstruimte recreanten 15x10m
6. Bakhuisje 7x4m
7. Boerderij en bijgebouw als bedrijfswoning
8. Terras/werkatelier
9. Paardenbak 40x20m

VANDOOREN LANDSCHAP

Landschapsplan Natuurgrazers Vorstenbosch

11 april 2025

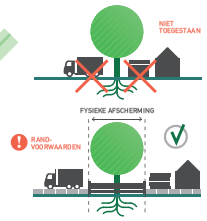
N

0 10 20 30m

BOMENPOSTER

WERKEN ROND BOMEN

OPSLAG, PARKEREN EN TRANSPORT

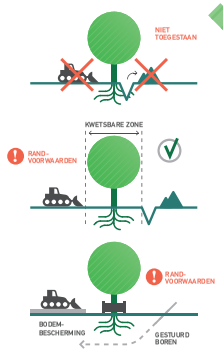

Als uitgangspunt wordt de fysieke afscherming, zie RANDVOORWAARDEN punt 1, rond de boom geplaatst tot buiten de kwetsbare boomzone.

Voor opslag, parkeren en transport gelden randvoorwaarden binnen de kwetsbare boomzone. Bijvoorbeeld het plaatsen van drukverdelende rijplaten.

Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

GRAVEN, OPHOGEN EN ANDERE BODEM-BEWERKINGEN

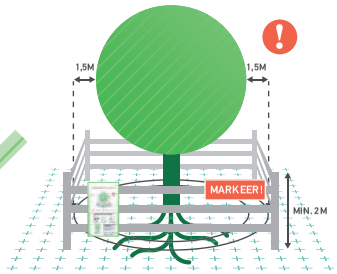
Voor graven, ophogen en bodembewerking gelden randvoorwaarden binnen de kwetsbare boomzone. Bijvoorbeeld minimale graaf-afstanden en wortelbescherming.

Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

Kabelgoten, mantelbuizen en gestuurd boren bieden soms een goed alternatief. Let bij grond- en graafwerkzaamheden ook op kabels en leidingen (KLIC-melding, WION).

KWETSBARE BOOMZONE

Kwetsbare boomzone = Kroonprojectie + 1,5 meter

Werkzaamheden en de opslag van materiaal en materieel zijn binnen de KWETSBARE BOOMZONE alleen toegestaan MET TOESTEMMING (goedgekeurd Werkplan).

RANDVOORWAARDEN EN EISEN

1. Plaats een niet-verplaatsbare fysieke afscherming rond de boom (minimaal 2 m hoog) en markeer deze met de weerbestendige poster 'Kwetsbare boomzone'.
2. Binnen elke kwetsbare boomzone zijn (tot 1,5 m buiten de kroonprojectie) de uitvoering van werkzaamheden en de opslag van materiaal en het rijden of parkeren van materieel en voertuigen alleen toegestaan met toestemming via een door de opdrachtgever of directie goedgekeurd Werkplan.
3. Binnen elke kwetsbare boomzone gelden randvoorwaarden die uitgewerkt moeten zijn in het goedgekeurde Werkplan. Deze randvoorwaarden worden in de regel opgesteld aan de hand van een Bomen Effect Analyse (BEA).
4. Het Werkplan vermeldt gedetailleerd (per boom) wanneer, op welke wijze, volgens welke randvoorwaarden en met welk materieel en welke hulpmiddelen werkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone mogen en moeten worden uitgevoerd.
5. Werkzaamheden mogen de duurzame instandhouding van de boom nooit in gevaar brengen.
6. Graafwerkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone zijn uitsluitend toegestaan met toestemming via het goedgekeurde Werkplan, zie hierboven punt 2.

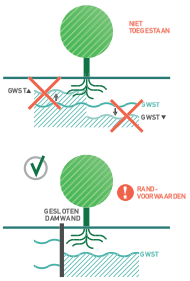
LEIDRAAD MINIMALE GRAAFAFSTANDEN

Stam Ø	Minimale graafafstand vanuit het hart van de stamvoet	Eenzijdige wortelontwikkeling of scheefstaande boom (trekzijde)
20 cm	> 1,25 m	2,0 m
40 cm	> 1,50 m	2,5 m
60 cm	> 1,75 m	3,0 m
80 cm	> 2,25 m	3,5 m
100 cm	> 2,50 m	4,0 m
150 cm	> 3,50 m	5,0 m

HANDBOEK BOMEN

Voor een juiste uitwerking van een goedgekeurd Werkplan en de eisen en randvoorwaarden voor werkzaamheden rond bomen wordt verwezen naar het Handboek Bomen | H2 | Werken rond bomen.

BRONBEMALING EN VERANDERINGEN IN GRONDWATERSTAND

Voor bronbemalingen en veranderingen in de grondwaterstand gelden zowel binnen als buiten de kwetsbare boomzone randvoorwaarden. Bijvoorbeeld het toepassen van een gesloten bronbemaling.

Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

VLOEISTOFFEN EN GASSEN

Bodemvreemde gassen en vloeistoffen kunnen grote schade veroorzaken aan de groeiplaats van een boom.

Houd gassen en vloeistoffen, maar ook cementmolens en (water)afvoeren, op grote afstand van de kwetsbare boomzone!

SNOEI-WERKZAAMHEDEN

Het snoeien van bomen is alleen toegestaan met toestemming van de opdrachtgever of directie, ook wanneer er enkel sprake is van een gebroken of beschadigde tak. Voor het snoeien van bomen gelden de eisen van het Handboek Bomen | H8 | Snoeien bomen.

Deze uitgave van Stadswerk is tot stand gekomen dankzij:

Stadswerk

NORM INSTITUUT BOMEN

vhg branchevereniging vakgroep boomspecialisten

GPKL.nl

Bouwend Nederland

Kijk voor meer info op www.norminstituutbomen.nl

Bijlage III

nr.	rasnaam	bewaarbaar	gebruikstijd	gebruik	bijzonderheden	wordt bestoven door nr:
	appels					
1	Brabantse Bellefleur	X	dec.-mrt	H,M,B	zacht-zuur	z,5,13
2	Bramley's Seedling	XXX	nov-jan	M,B,(H)	moesappel	4
3	Dubbele Bellefleur	XX	nov-jan	S	zacht-zuur	5,13
4	Glorie van Holland	XX	nov-febr	H	zacht-zuur	6
5	Gravensteiner	XX	sept-okt	H	fris aroma	3,10,14
6	Groninger Kroon	XX	nov-jan	H,M,S,(B)	zacht-zuur	z
7	Jasappel	XXX	nov-mrt	S	zoet	1,5,6
8	Lemoenappel	XXX	nov-jan	H	aromatisch	6,10,14
9	Lombarts Calville	XX	nov-jan	H,M	aromatisch	3
10	Notarisappel	XX	okt-dec	H	zeer goede smaak	12,14
12	Schone van Boskoop	XXX	okt-mrt	H	fris zuur	4,,6,14
13	Sterappel	XX	okt-dec	H	speciaal aroma	1,4,17
14	Yellow Transparant	XX	aug-sept	H,M	zacht zuur	6,10,12
15	Zigeunerin	X	sept	H	zacht zuur	z
17	Zoete Ermgaarde	XXX	nov-mrt	M	zoet	1,13
					appelbomen	**totaal:**
	peren					
1	Beurre Hardy		okt--nov.	H	sappig	4,3
2	Brederode		dec-febr.	S	zoet	z,1
3	Clapp's Favourite		sept.	H	sappig	1,4
4	Conferance		okt.-jan	H,P	sappig	z,1,2
5	Doyenne du comice		nov.-dec.	H	zeer goede smaak	3
6	Gieser wildeman		dec-febr.	S	rood kokend	z
8	Juttepeer		sept.	H,S,I,P,D	wit vruchtvlees	1,3
9	Maagdenpeer		okt-nov	H,P	tamelijk saprijk	
10	Pondspeer		nov-jan	S		
11	Saint remy		nov.-mrt.	S	rood kokend	1,2,3,4
12	Winterjan		jan-apr	S	rood kokend	
					perenbomen	**totaal**
	pruimen		pluktijd	kleur		
1	Belle de Louvain		aug.	groot rood-blauw		z
2	Eldense blauwe		aug.	blauw		5,7
3	Ontario		begin aug.	groot groengeel		z
4	Opal		juli- aug.	paars roodgeel		z
5	Reine Claude dOullins		aug.	groengeel		z,2,7
6	Reine claude Verte		sept.	klein groengeel		2,5,7
7	Victoria		aug.-sept.	langwerpig rood		z,3,5
					pruimenbomen	**totaal**
	Kersen		pluktijd	kleur		
1	Dubbele meikers		28 juni	rood		z,2,5
2	Mierlose zwarte		6 juli	donker		4,5
3	Morel		22 juli	zuur		z
4	Udense spaanse		19 juli	geel met rood		1,2
5	Varikse zwarte		5 juli	zwart		1,2
6	Hedelfinger		15 juli	groot donker		1
					kersebomen	**totaal**
	uitleg	iedere boom moet bij het planten voorzien worden van minimaal 1 boo				
H	Handappel/peer	boombeschermer wanneer de boomgaard beweid wordt: pantanetgaa				
M	Moesappel	180cm hoog.				
S	Sapappel/peer	1 zak 20 kg groencompost per plantgat toevoegen (aanschaf door aan				
B	bakappel			**totaal aantal hoogstamfruitbomen**		
I	inmaak				boompalen	aantal
P	perensap					
z	zelfbestuiver					